

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KPG/SPNS1	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Speciální pedagogika NŠ1		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	05.06.2024 03:35

Pracoviště / Zkratka	KPG / SPNS1			Akademický rok	2023/2024
Název	Speciální pedagogika NŠ1			Způsob zakončení	Zápočet
Akreditováno/Kredity	Ano, 2 Kred.			Forma zakončení	
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD]				
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Zápočet před zkouškou	NE
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Počítán do průměru	NE
Zimní semestr	4 / -	0 / -	0 / 0	Min. (B+C) studentů	10
Rozvrh	Ano			Opakovaný zápis	NE
Vyučovací jazyk	Čeština			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Počet dnů praxe	0
Hodnotící stupnice	S\N				
Počet hodin kontaktní					
Automat. uzn. záp. před zk.	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Uvedení studentů do systému komplexní péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v duchu současného integračního paradigmatu speciální pedagogiky. V obsahu je kladen důraz na pochopení specifík vztahu minorit lidí s jednotlivými typy postižení a intaktní majority. Studentům bude představena historie vztahu společnosti k lidem s postižením, budou seznámeni se základní terminologií, s interdisciplinárním konceptem oboru a jeho strukturou, získají základní orientaci v relevantní legislativě a v systému péče ve školství a v sociální péči.

Požadavky na studenta

Zpracování kazuistiky dítěte (žáka) s postižením nebo znevýhodněním (event. s mimořádným nadáním), vyhodnocení vlastních kompetencí učitele (co bych měl a mohl jako učitel udělat pro naplnění specifických potřeb takového dítěte /žáka - reflexe těchto potřeb, možnosti jejich realizace a podmínky k tomu nezbytné).

Obsah

Uvedení studentů do systému komplexní podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami kontextu současného paradigmatu speciální pedagogiky. V obsahu je kladen důraz na pochopení specifík vztahu minorit lidí s jednotlivými typy postižení a intaktní majority. Studentům bude představena historie vztahu společnosti k lidem s postižením, budou seznámeni s odbornou terminologií, s interdisciplinárním konceptem oboru a jeho strukturou, získají základní orientaci v právním postavení osob se zdravotním postižením v ČR v systému podpory ve vzdělávání a v sociální oblasti.

Témata:

- Seznámení s obsahem výuky, zmapování dosavadních speciálně-pedagogických zkušeností a kompetencí studentů
- Vymezení základních pojmů a předmětu speciální pedagogiky, exkurz do SPPG historie (historické souvislosti)
- Pojetí normy a normality, uvedení do disability studies
- Reflexe odborných kompetencí učitele v kontextu tvorby inkluzivního edukačního prostředí
- Přehled a klasifikace jednotlivých speciálních vzdělávacích potřeb
- Etiologické faktory postižení, možnosti prevence, sociální souvislosti

- Kooperativní učení
 - Konzultace a diskuze ke zpracování zápočtových prací
 - Specifika přístupu k dětem se znevýhodněním
 - Aktuální otázky speciální pedagogiky (legislativa, evropské a světové trendy, sociologické a filozofické otázky integrace a inkluze)
 - Videoprojekce s tematikou dítě (žák) s postižením v pedagogických situacích (rozběr, diskuze)
- Prevence, diagnostika a terapie ve speciální pedagogice

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. PhDr. Jan Šiška, Ph.D. (100%)
- **Přednášející:** PhDr. Josef Slowík, Ph.D. (100%), Doc. PhDr. Jan Šiška, Ph.D. (100%), Mgr. et Bc. Jiřina Ullmanová (100%)

Literatura

- **Doporučená:** Vítková, Marie. *Integrativní speciální pedagogika : integrace školní a sociální*. Brno : Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9.
- **Doporučená:** Pipeková, Jarmila. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno : Paido, 1998. ISBN 80-85931-65-6.
- **Doporučená:** Novotná, Marie. *Kapitoly ze speciální pedagogiky pro učitele : (setkání speciálněpedagogická, sociálněpedagogická a pedagogickodiagnostická)*. Praha : SPN - pedagogické nakladatelství, 1997. ISBN 80-85937-60-3.
- **Doporučená:** Lesný, Ivan; Špitz, Jan. *Neurologie a psychiatrie pro speciální pedagogy : Celost. vysokošk. učebnice*. Praha : SPN, 1989.
- **Doporučená:** Syříšřová, Eva. *Normalita osobnosti*. Praha : Avicenum, 1972.
- **Doporučená:** Zelinková, Olga. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. Praha : Portál, 2001. ISBN 80-7178-544-X.
- **Doporučená:** Zelinková, Olga. *Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD*. Praha : Portál, 2003. ISBN 80-7178-800-7.
- **Doporučená:** Jesenský, Ján. *Prostor pro integraci*. Praha : Comenia Consult, 1993.
- **Doporučená:** Vágnerová, Marie; Moussová, Zuzana; Štech, Stanislav. *Psychologie handicapu*. Praha : Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-929-4.
- **Doporučená:** Vágnerová, Marie. *Psychologie problémového dítěte školního věku*. Praha : Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-488-8.
- **Doporučená:** ČÁP, J. *Psychologie výchovy a vyučování*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-534-3.
- **Doporučená:** VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7178-802-3.
- **Doporučená:** Slowík, Josef. *Speciální pedagogika*. Praha : Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1733-3.
- **Doporučená:** Kocurová, Marie. *Speciální pedagogika pro pomáhající profese*. Plzeň : Západočeská univerzita, 2002. ISBN 80-7082-844-7.
- **Doporučená:** Blažek, Bohuslav; Olmrová, Jiřina. *Světý postižených : Sociální posila v rodinách s mentálně retardovaným dítětem*. Praha : Avicenum, 1988.
- **Doporučená:** Kvapilík, Josef; Černá, Marie. *Zdravý způsob života mentálně postižených*. Praha : Avicenum, 1990. ISBN 80-201-0019-9.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	26
Příprava na dílčí test [2-10]	20
Vypracování seminární práce v bakalářském studijním programu [5-40]	20

Hodnotící metody**Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:**

Seminární práce,
Individuální prezentace,
Skupinová prezentace,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Seminární práce,

Předpoklady**Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:**

definovat základní biologické, psychické a sociální předpoklady výchovy a vzdělávání žáků v MŠ a ZŠ
orientovat se v aktuální základní školské legislativě pro předškolní a základní vzdělávání

Vyučovací metody**Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:**

Přednáška s diskusí,
Přednáška s analýzou videozáznamu,
Seminární výuka (badatelské metody),
Samostudium,

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Seminární výuka (badatelské metody),

Výsledky učení**Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:**

definovat základní pojmy z oblasti speciální pedagogiky předškolního a školního věku
klasifikovat vady, postižení a jejich etiologické faktory
vysvětlit základní metody a možnosti speciálněpedagogické diagnostiky, prevence a intervence
vymezit pojem žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaného žáka
představit aktuální možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v ZŠ

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

na základě studia aktuální odborné literatury zpracovat a kriticky reflektovat vybrané téma z oblasti speciální a inkluzivní pedagogiky
na modelových situacích reflektovat přínosy a úskalí realizace inkluze v praxi
aktivně volit a využívat vhodné nástroje a metody pro implementaci inkluzivního vzdělávání v praxi
na modelových situacích reflektovat vyučování s pedagogickou asistencí a využíváním specifických podpůrných opatření ve vzdělávání

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	15	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	15	2023	Povinné předměty	A	4	ZS

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etapa V.st.pl.		Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	14	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	12	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	13	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	19	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	16	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	18	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	18	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	17	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	17	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	16	2023	Povinné předměty	A	4	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinovaná	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	19	2023	Povinné předměty	A	4	ZS